

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การแสวงหาข่าวสารและการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนของประชาชน กรุงเทพมหานคร หลังการประกาศค่าเงินบาทลอยตัว” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบกับระหว่างสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ และสื่อวิทยุ หลังการประกาศค่าเงินบาทลอยตัว 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างกับการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างกับการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน

ระเบียบวิธีวิจัยในการศึกษานี้ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบวิจัยแบบวัดครั้งเดียว (One Shot Descriptive Study) โดยศึกษาประชาชนวัยทำงานด้วยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างอาชีพต่างๆ กัน ได้แก่ 1) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ 2) พนักงานบริษัทเอกชน 3) กลุ่มผู้ประกอบการอิสระ : เจ้าของกิจการ และพ่อค้าแม่ค้า จำนวน 305 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม การแสวงหาข่าวเศรษฐกิจจากสื่อมวลชน และการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้ค่าไค-สแควร์

การวิจัยปรากฏผล ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีเพศชายและเพศหญิงอยู่ในอัตราส่วนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี และมีสถานภาพการสมรสเป็นโสด การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับต่ำกว่า 10,000 บาท และ 10,001 - 15,000 บาท และส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพเสริม

2. การแสวงหาข่าวเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าหลังการประกาศค่าเงินบาทลอยตัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสนใจข่าวเศรษฐกิจจากสื่อมวลชนมากกว่าเดิม และมีการแสวงหาข่าวเศรษฐกิจจากสื่อมวลชนในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างมีการติดตามข่าวเศรษฐกิจจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด เพราะรวดเร็ว/ทันต่อเหตุการณ์ รองลงมาคือสื่อหนังสือพิมพ์ เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ติดตาม/รับอยู่เป็นประจำ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างมีการติดตามข่าวเศรษฐกิจจากสื่อวิทยุ เพราะสะดวกในการติดตาม สำหรับสถานีโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างมีการติดตามข่าวเศรษฐกิจมากที่สุด คือ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 7 ด้านหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด ส่วนวิทยุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวเศรษฐกิจจากสถานีวิทยุต่างๆ โดยไม่ระบุสถานี

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวเศรษฐกิจหลังรัฐบาลประกาศค่าเงินบาทลอยตัว เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 เปรียบเทียบกับช่วง 6 เดือนหลัง คือ ประมาณเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2540 มากขึ้น และส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวเศรษฐกิจเฉพาะที่สนใจเท่านั้น

3. การใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากการหาข่าวเศรษฐกิจจากหนังสือพิมพ์ในระดับปานกลางเรียงลำดับการใช้ประโยชน์จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1. ได้รู้ข่าวเศรษฐกิจทันเหตุการณ์
2. เป็นข้อมูลในการสนทนา
3. ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพการงาน
4. ช่วยในการตัดสินใจและดำเนินชีวิตประจำวัน

ด้านการใช้ประโยชน์จากการหาข่าวเศรษฐกิจจากสื่อโทรทัศน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์จากการหาข่าวเศรษฐกิจจากสื่อโทรทัศน์ในระดับมาก เรียงลำดับการใช้ประโยชน์จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. ได้รู้ข่าวเศรษฐกิจทันเหตุการณ์
2. ช่วยในการตัดสินใจและดำเนินชีวิตประจำวัน
3. เป็นข้อมูลในการสนทนา
4. ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพการงาน

สำหรับสื่อวิทยุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์จากการหาข่าวเศรษฐกิจจากสื่อวิทยุในระดับปานกลาง เรียงลำดับการใช้ประโยชน์จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1. ได้รู้ข่าวเศรษฐกิจทันเหตุการณ์
2. ช่วยในการตัดสินใจและดำเนินชีวิตประจำวัน
3. ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพการงาน
4. เป็นข้อมูลในการสนทนา
4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันในเรื่อง รายได้ มีความสัมพันธ์กับการแสวงหาข่าวเศรษฐกิจจากสื่อมวลชน หลังรัฐบาลประกาศค่าเงินบาทลอยตัว โดยพบว่า

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับความสนใจข่าวเศรษฐกิจจากสื่อมวลชนหลังรัฐบาลประกาศค่าเงินบาทลอยตัว

- กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการติดตามข่าวเศรษฐกิจจากสื่อมวลชนหลังรัฐบาลประกาศค่าเงินบาทลอยตัว

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการติดตามข่าวเศรษฐกิจในช่วง รัฐบาลประกาศค่าเงินบาทลอยตัว เปรียบเทียบกับช่วง 6 เดือนให้หลัง คือ ราวเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2540

- กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับลักษณะการติดตามข่าวเศรษฐกิจจากสื่อมวลชน

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันทางสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน หลังรัฐบาลประกาศค่าเงินบาทลอยตัว โดยพบว่า

2.1 สื่อหนังสือพิมพ์

- กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ และอาชีพแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อหนังสือพิมพ์ด้านการรู้ข่าวเศรษฐกิจทันเหตุการณ์

- กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรส และการศึกษาแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อหนังสือพิมพ์ ด้านเป็นข้อมูลในการตัดสินใจและดำเนินชีวิตประจำวัน

- กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ การศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อหนังสือพิมพ์ ด้านเป็นข้อมูลในการสนทนากับบุคคลอื่นๆ

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อหนังสือพิมพ์ ด้านการประกอบอาชีพการงาน

2.2 สื่อวิทยุโทรทัศน์

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุโทรทัศน์ ด้านการรู้ข่าวเศรษฐกิจทันเหตุการณ์

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ และการศึกษาแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุโทรทัศน์ ด้านเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ และดำเนินชีวิตประจำวัน

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุโทรทัศน์ ด้านเป็นข้อมูลในการสนทนากับบุคคลอื่นๆ

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ และการศึกษาแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์ กับการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุโทรทัศน์ ด้านการประกอบอาชีพการงาน

2.3 สื่อวิทยุกระจายเสียง

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์ กับการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุกระจายเสียง ด้านการรู้ข่าวเศรษฐกิจทันเหตุการณ์

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์ กับการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุกระจายเสียง ด้านเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ และดำเนินชีวิตประจำวัน

- กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์ กับการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุกระจายเสียง ด้านเป็นข้อมูลในการสนทนากับบุคคลอื่นๆ

- กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์ กับการใช้ประโยชน์จากสื่อวิทยุกระจายเสียง ด้านการประกอบอาชีพการงาน